

Plan for legetjenesten i Flakstad 2022 - 2025

MAI 2022

Flakstad kommune

Plan for legetjenesten i Flakstad

1.0	Innledning	s.2
1.1	Lover, forskrifter og nasjonale føringer	s.2
1.2	Nøkkeltall	s.4
1.3	Organisering av legetjenesten i Flakstad	s.4
1.4	Samfunnsmedisin	s.4
2.0	Fastlegeordningen	
2.1	Nærmere om fastlegeordningen	s.5
2.2	Utfordringer i fastlegeordningen	s.5
2.3	Demografi og folkehelse i Flakstad	s.5
2.4	Tilgjengelige ressurser	s.5
2.5	Tiltak for fastlegeordningen	s.5
3.0	Kommunale legeoppgaver	
3.2	Sykehjem	s.6
3.3	Kommunale ø-hjelp døgntilbud somatikk og rus/psyk.helse	s.6
3.4	Helsestasjon for barn og ungdom	s.6
4.0	Leger i utdanning/spesialisering	
4.2	ALIS (allmennleger i spesialisering)	s.6
4.3	Mål for utdanningsstillinger (ALIS)	s.6
5.0	Samarbeidsarenaer på systemnivå	
5.1	Samarbeid med andre instanser	s.7
6.0	Deltagelse i utviklingsarbeid	s.7
7.0	Mål og tiltak	s.7
8.0	Vedlegg	s.9

1.0 Innledning

Formålet med planen er;

- Å oppfylle lovpålagte legetjenester, herunder dimensjonering og kvalitetsarbeid.
- Å sikre legetjenester med høy etisk standard
- Å sørge for legetjenestens rolle i flerfaglig helsehjelp
- Å gi en oversikt over legetjenesten i kommunen
- Peke på tiltak for å sikre rekruttering til fastlegehjemler
- Utgjøre beslutningsgrunnlag til bruk i politiske og administrative prosesser.

Planen er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av;

Vibeke Holm, HR-sjef Flakstad kommune

Anine Wilhelmsen, fastlege Flakstad kommune

Wenche Angelsen, legesekretær Flakstad kommune

Knut Erik Dahlmo, kommunalsjef helse og velferd

Prosess;

Planen har vært ute på høring hos Hjemmetjeneste, Solhøgda bo og behandlingssenter, Tjenesten for funksjonshemmede, Rus –og psykiatritjeneste, Lofoten barnevern, PPT, Rådet for funksjonshemmede i Flakstad, skole og oppvekstsektor i Flakstad og Eldrerådet.

Politisk behandling; Formannskap og kommunestyre.

Rullering; det legges opp til årlig rullering av handlingsplanen.

1.1 Lover, forskrifter, avtaler og nasjonale føringer

Lov om kommunale helse og omsorgstjenester definerer kommunens ansvar for organisering og drift av legetjenester. Denne inneholder regler om kommunens overordnede ansvar for helse og omsorgstjenester til alle som oppholder seg i kommunen, inkludert legevakt og fastlege. § 3-1 i nevnte lov lyder slik;

«For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen bl.a tilby følgende;

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:

a. helsetjeneste i skoler og

b. helsestasjonstjeneste.

2. Svangerskaps – og barselsomsorgstjenester

3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder;

a. legevakt

b. heldøgns akuttmedisinsk beredskap og

c. medisinsk nødmeldetjeneste

4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning

5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering

6. Andre helse – og omsorgstjenester, herunder;

a. helsetjenester i hjemmet

b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt

c. plass i institusjon, herunder sykehjem og

d. avlastningstiltak.

Pasientenes og brukernes rettigheter til de samme tjenester er regulert i **pasient og brukerrettighetsloven**.

Rammeavtalen mellom KS og Den norske Legeforening (DNLF) (ASA4310) gir føringer for å utarbeide plan for legetjenesten i kommunene:

«Kommunen skal sørge for nødvendig planlegging slik at legen har forutsigbarhet i sin virksomhet i henhold til gitte rammebetingelser, slik som forventet listestørrelse, sammensetning av pasientpopulasjon, veiledning av turnusleger, m.v. Kommunen skal utarbeide plan for legetjenesten i kommunen. Planen skal rulleres og forelegges samarbeidsutvalget til vurdering og uttalelsene».

Av øvrig regelverk og føringer nevnes;

- Akuttmedisinforskrift
- Forskrift om fastlegeordning i kommunene
- Forskrift om pasient og brukerrettigheter i fastlegeordningen
- Folkehelseloven
- Samhandlingsreformen
- Etablering av Helsefellesskap
- Meld.St.m 26 – Fremtidens primærhelsetjeneste
- Meld.St.m 11 – Nasjonal helse – og sykehusplan
- Meld.St.m 15 – Folkehelsemeldingen
- Rapport Fastlegetjenesten i Nord-Norge – status, utfordringer og forslag til tiltak (Helse Nord)

1.2 Nøkkeltall

For nærmere beskrivelse, se; [Kommunefakta Flakstad - SSB1](#)

Nøkkeltall	Enhet	Flakstad	<u>Kostragruppe 15</u>	Landet uten Oslo
		2020 Flakstad	2020 Kostragruppe 15	2020 Landet uten Oslo
<u>Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)</u>	kr	55 078	51 956	29 271
<u>Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)</u>	årsverk	532,6	528,2	315,4
<u>Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)</u>	prosent	39,3	35,8	32,1
<u>Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)</u>	prosent	79,0	75,1	78,0
<u>Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)</u>	årsverk	0,67	0,59	0,58
<u>Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)</u>	prosent	29,2	36,0	29,2
<u>Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)</u>	prosent	31,0	36,5	48,4
<u>Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)</u>	prosent	14,2	14,4	11,2

1.3 Organisering av legetjenesten i Flakstad

Det er 2 legehjemler i legetjenesten i Flakstad. Den ene legen tiltrådte 1.10.2021, den andre tiltrer 03.01.2021. Det siste året har vært preget av høy grad av vikarinnleie og manglende kontinuitet i legetjenesten. Gjennom rekruttering og utarbeidelse av planverk, legger en grunnlag for kontinuitet i legetjenesten.

1.4 Samfunnsmedisin

Kommunelege er en lege ansatt i en kommune i henhold til paragraf 5-5 i lov om kommunale helse og omsorgstjenester. Flakstad kommune har ikke ansatt egen kommuneoverlege. For å ivareta den samfunnsmedisinske delen, har derfor kommunen søkt å kjøpe denne ressursen eksternt. De områdene en vurderer å ha behov for denne kompetansen er følgende;

- Smittevern
- Miljørettet tilsyn
- Medisinskfaglig rådgiver for kommunen.

For en mer detaljert beskrivelse av kommuneoverlegens rolle og funksjon, se;

[kommunelege – Store medisinske leksikon \(snl.no\)](#)

2.0 Fastlegeordningen

Det er laget en nasjonal handlingsplan¹ for å styrke allmennlegetjenesten, med i alt 17 tiltak. Det går bl.a på å styrke basisfinansiering, styrke ALIS-ordningen og øvrige tiltak både på styrke helhetlig arbeid og metodikk.

2.2 utfordringer i fastlegeordningen

Fastlegeordningen er under press, og svært mange kommuner (herunder Flakstad) opplever rekrutteringsutfordringer. For en nærmere beskrivelse, se [Rekrutteringsutfordringene fortsetter i fastlegeordningen - regjeringen.no](#).

2.3 utfordringer i Flakstad

Utfordringsbildet i Flakstad kan oppsummeres slik;

- **Demografisk utfordring - færre og mer pleietrengende innbyggere.** I Flakstad er det pr.3.kv. 2021 1219 innbyggere, en nedgang på 20 siste kvartal. Innbyggertallet har vært nedadgående i en årrekke, og innbyggerpopulasjon blir eldre og mer pleietrengende.
- **Spredd bosetting gir krevende arbeidsforhold for Hjemmetjenesten**
- **Mangler omsorgstrinn «Omsorgstun» i omsorgstrappa**
- **Krevende kommuneøkonomi med store investeringsbehov**

For å møte disse utfordringene, er det iverksatt tiltak som vil kunne ha en positiv effekt ut fra et folkehelseperspektiv. Her nevnes bl.a tiltak mot ungt utenforskap, tiltak for økt bo – og bli lyst (herunder etablering av ny gang og sykkelsti Jusnes-Ramberg), planer om boligetableringer, implementering av Leve hele livet-reformen i planverk og plan om etablering av Omsorgstun.

2.4 Tilgjengelige ressurser

Øvrige helseressurser i legetjenesten består av to legesekretærer, helsesykepleier, fysioterapeut/folkehelsekoordinator og ergoterapeut (20%).

2.5 Tiltak i fastlegeordningen

Å beholde og tilrettelegge for stabilitet og kontinuitet blant leger i Flakstad er både helsefremmende for befolkningen og økonomisk besparende for kommunen. Å ha stabilitet i denne funksjonen kan

---

¹ [Handlingsplan for allmennlegetjenesten \(regjeringen.no\)](#)

bidra til å redusere dødelighet, lette press på kommunale pleie og omsorgstjenester og bedre ressursutnyttelse². Utarbeidelse av denne handlingsplanen er et tiltak for å sikre denne målsetningen.

3.0 Kommunale legeoppgaver

Legenes arbeidsoppgaver består i hovedsak av kurativ legevirkosomhet rettet mot befolkningen i Flakstad. Det er imidlertid noen definerte arbeidsoppgaver som kommer i tillegg.

3.1 Sykehjem

Lege har som del av sin arbeidsinstruks å være tilsynslege ved Solhøgda bo og behandlingssenter. Det er tilsyn 7,5 timer pr uke, der det er tilsyn ved sykehjemmet x 1 pr uke og resterende er i konsultasjoner via telefon eller annet etter avtale. Tilsyn er normalt hver tirsdag, men både sykehjemmet og legene tilstreber fleksibilitet. Dette skjer på fast basis 1 dag pr.uke. Tilsyn skjer i nært samarbeid med helsepersonell ved Solhøgda og etter fastlagte rutiner.

3.1.1 Øvrige oppgaver

Lege er også konsultativt tilgjengelig for Hjemmetjenesten angående dialog om hjemmeboende pasienter med tjenester herfra. Lege fører også tilsyn med pasienter ved Sola omsorgsboliger som del av tilsyn ved sykehjemmet. Lege deltar også permanent i Tiltaksrådet, hvor tildeling av helsetjenester foretas. Legene inngår også i legevaktssamarbeid, og går i legevaktturnus ut fra definerte kriterier³.

Samarbeid med demensteam

I tillegg vil lege bli tilknyttet arbeid i regi av Demensteam. Det er ønskelig at legene kontakter teamet ved behov, både på e-link, og pr telefon når det er behov.

3.3 Kommunale døgntilbud ø-hjelp somatikk og rus og psykiatri

Flakstad kommune har ikke etablert eget døgnhjelptilbud, men deltar i interkommunalt legevaktssamarbeid med Moskenes og Vestvågøy kommuner i Lofoten interkommunale legevakt. Legevaktavtalen ble inngått i 2008, og revidert i desember 2021. Det er også etablert en bilateral samarbeidsavtale med Moskenes kommune om samarbeid ø-hjelp ved fravær av legeressurser på daglig basis.

3.4 Helsestasjon for barn og ungdom

Lege deltar i samarbeid med helsesykepleier om helseoppgaver rettet mot barn og ungdom. Begge ressurser er samlokalisert på legekontoret på Ramberg, noe som forenkler prosess. Det kan dreie seg om konkrete individuelle vurderinger eller systemrettet samarbeid (f.eks i plansammenheng). Et annet eksempel på samarbeid er knyttet til pandemi og faglige vurderinger ut fra lokalt utfordringsbilde i Flakstad.

---

² Strategiplan for legetjenesten i Vestvågøy 2021-2031

³ Samarbeidsavtale om legevakt 2008, revidert des.2021.

4.0 ALIS-Leger i utdanning/spesialisering

Begge Flakstad sine leger er ALIS-leger (allmennleger i spesialisering). Kommuner plikter å tilrettelegge for spesialisering av disse, bl.a skal det inngås individuelle veiledningsavtaler mellom lege og godkjent veileder som skal godkjennes av kommunen. Læringsmålene er forskriftsfestet og definert i spesialistforskrift (www.lovddata.no).

Flakstad kommune er registrert som utdanningsvirksomhet og har ansvar for at legene får kontinuerlig vurdering og dokumentasjon på oppnådde læringsmål. Det vil også søkes årlig om midler hos Helsedirektoratet som kompensasjon for utdanningsprosess. Supervisjon omhandler at legene i daglig praksis kan få råd i konkrete konsultasjoner, noe som planlegges i samarbeid med kommuneoverlege

5.0 Samarbeidsarenaer på systemnivå

Flakstad kommune ønsker utover dette å legge til rette for at legene kan delta i regionale fora hvor legene i i Lofoten møtes. Dette gjelder bl.a fagdag for lofotleger, hvor Nordlandssykehuset er arrangør.

5.1 Samarbeid med andre instanser

En vil særlig trekke frem samarbeidet med spesialisthelsetjenesten som sentralt, både i forhold til pasienter med somatiske helseutfordringer, og problemstillinger knyttet til rus og/eller psykisk helse. Nordlandssykehuset Lofoten er lokalisert på Gravdal, og er lokalsykehus for Flakstad sin befolkning.

I tillegg er det viktig med samarbeid med helsetjenesten i andre kommuner i Lofoten. Flakstad kommune vil tilrettelegge for deltagelse i aktuelle fagsamarbeid og nettverk.

6.0 Deltagelse i utviklingsarbeid

Flakstad kommune er del av samarbeid innen helse i Lofoten bl.a på Nettverk Kunnskapskommunen, ROP-nettverk (rus og psykiatri), E-komp (nettverk for velferdsteknologi innen helse). Det kan være hensiktsmessig å vurdere om leger skal være del av slike lokale samarbeid. Dette må basere seg på hensiktsmessighetsvurderinger og arbeidsbelastning.

7.0 Mål og tiltak

Mål:	Beskrivelse	Ansvarlig	Tid	Prioritering
Videreutvikle gode og stabile legetjenester i Flakstad	Utarbeidelse av plan for legetjenesten sikrer oversikt over helseområdet	Kommunalsjef helse/rådmann	løpende	høy
Sikre ivaretagelse av kommunens rolle som utdanningsinstitusjon	Utarbeide og kvalitetssikre individuell veiledningsplan	Kommunalsjef/fastleger	Fra 2022	høy
Sikre at legetjenesten er godt integrert i de samlede helsetjenester	Utvikle gode rutiner for samarbeid med øvrige enheter	Kommunalsjef/leger/avdelingsledere	Fra 2022	høy
Sikre forsvarlige legetjenester ved fravær	Inngåelse av ø-hjelpsavtale med Moskenes kommune	Kommunalsjef/rådmann	Fra 2022	høy
Sikre gode arbeidsbetingelser for leger		Kommunalsjef	Fra 2021	Høy
Vurdere kommuneoverlege som del av rådmannens ledergruppe	Vurderes om det er hensiktsmessig som del av ny organisasjonsplan i Flakstad kommune, f.eks ved krisestab	rådmann		Lav/middels
Inkludere leger på lærings – og samhandlingsarenaer	Trekke inn leger i etablerte og planlagte samarbeid, både internt og eksternt	kommunalsjef	Fra 2022	middels

8.0 Vedlegg

Legeårsverk i kommunale helse- og omsorgstjenester, etter region, avtaleform, statistikkvariabel og år

	Avtaleform i alt	Kommunalt ansatte leger	Næringsdrivende fastleger	Turnuslege
	Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)
	2020	2020	2020	2020
1859 Flakstad	14,5	14,5	0,0	0,0

Kilde; [11996: Legeårsverk i kommunale helse- og omsorgstjenester, etter avtaleform, statistikkvariabel, år og region. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#)

Nettsteder:

www.helsedirektoratet.no

www.legeforeningen.no

www.fhi.no

www.ks.no